

Тенденції плану дій з циркулярної економіки Європейського Союзу

Новий план дій Європейського Союзу щодо циркулярної економіки від 11 березня 2020 року визначає шлях до створення більш чистої та конкурентоспроможної Європи. Цей план, який став одним із ключових компонентів Європейського зеленого курсу, має на меті зменшити тиск на природні ресурси, сприяти сталому економічному зростанню та створенню робочих місць. Важливою частиною цього плану є ініціативи, спрямовані на усі аспекти життєвого циклу продукції, з метою розвитку циркулярних процесів та заохочення сталого споживання. Введення законодавчих та незаконодавчих заходів підкреслює важливість дій на рівні Європейського Союзу для досягнення реальних позитивних змін у сфері економіки та збереження навколишнього середовища [1].

Цей план є одним із ключових стратегічних документів ЄС, що мають великий вплив на стандартизацію, разом з такими ініціативами, як Нова стратегія біорізноманіття, Стратегія від ферми до вилки, Промислова стратегія, Стратегія хімічної безпеки для сталого розвитку та Ініціати́ва стійких продуктів. Новий план циркулярної економіки спрямований на зміну підходу до виробництва та споживання товарів з метою зменшення використання ресурсів та збереження навколишнього середовища. Його впровадження передбачає вплив на більшість, якщо не на всі, підприємств у Європі, що вимагає постійного та систематичного моніторингу законодавства для успішної адаптації до нових вимог. Для підтримки цієї ініціативи було створено Робочу групу з питань циркулярної економіки (CE-TG) в рамках Спільного комітету з питань стандартизації в Європейському інституті та заробітної плати (SABE), щоб забезпечити швидку та координовану відповідь на потреби у стандартизації, пов'язані з ініціативами Європейської циркулярної економіки [2]. Схематичне зображення складових нового плану дій з циркулярної економіки ЄС від 2020 року зображено на рис. 1. Оголошений новий план дій з циркулярної економіки для чистішої та більш конкурентоспроможної Європи базується на виконанні заходів, частина яких була представлена ще в 2015 році при впровадженні першого плану дій з циркулярної економіки і орієнтований на [3]:

- впровадження рамкової політики сталого виробництва;
- акцент на ключових ланцюгах вартості;
- ініціативи щодо «менше відходів, більше значення»;
- перспективні заходи у сферах економіки, досліджень та інновацій;
- підтримка циркулярної економіки на міжнародному рівні;
- оновлення моніторингового каркасу для циркулярної економіки.

На відміну від Європейського Союзу, в Україні впровадження плану дій з циркулярної економіки може стикатися з рядом викликів. Україна потре-

бує значних зусиль для адаптації законодавства та створення необхідної інфраструктури для ефективної реалізації цих ініціатив. Незважаючи на це, існує потенціал для розвитку циркулярної економіки в Україні, зокрема за рахунок залучення міжнародних досвідів та підтримки міжнародних партнерів. Пріоритетним завданням для України є сприяння інноваціям, стимулювання сталого виробництва та споживання, а також підвищення екологічної свідомості серед населення та бізнесу. Реалізація плану дій з циркулярної економіки може сприяти покращенню стану навколишнього середовища, зменшенню відходів та ефективному використанню ресурсів в Україні.

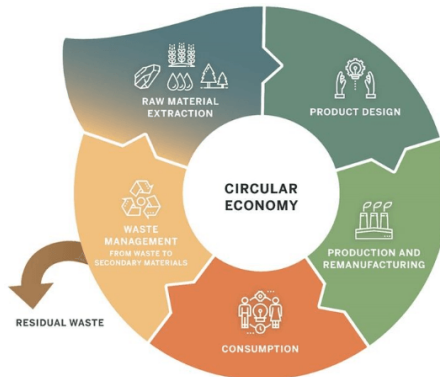

Рис. 1. Основні компоненти плану дій з циркулярної економіки ЄС [2–5]

Отже, впровадження плану дій з циркулярної економіки в Україні вимагає комплексного підходу та активної співпраці між урядом, бізнесом та громадськістю. На мою думку, для досягнення успіху необхідно удосконалити законодавство, створити стимули для інновацій та сталого виробництва, а також активно залучати міжнародний досвід та підтримку міжнародних партнерів.

Важливо зазначити, що збільшення екологічної свідомості серед населення та бізнесу також відіграє важливу роль у цьому процесі. Тільки шляхом спільних зусиль можемо забезпечити успішне впровадження циркулярної економіки в Україні, що сприятиме сталому розвитку та збереженню навколишнього середовища.

Список використаних джерел

1. Circular economy action plan [Електронне джерело] // European Commission. — 2020. — С. 1. http://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en
2. The EU's Circular Economy Action Plan [Електронне джерело] // Cenelec. — 2024. — С. 1. <http://www.cenelec.eu/news-and-events/news/2021/briefnews/2021-02-03-eu-circular-economy-action-plan/>
3. New circular economy action plan In “A European Green Deal” [Електронне джерело] // Legislative Train Schedule European Parliament. — 2024. — С. 1. <http://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/file-new-circular-economy-action-plan>

4. *Варфоломєєв М. О., Чуріканова О. Ю.* Циркулярна економіка як невід’ємний шлях українського майбутнього в аспекті глобалізації // Ефективна економіка. — 2020. — № 5. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.200> (дата звернення: 31.01.2024).
5. *Пилипюк С.* Сміттєспалювальні заводи — це ок? Досвід Швеції та України. The Village Україна. <http://www.village.com.ua/village/city/eco/291097-smittespalyuvalni-zavodi-tse-ok-dosvid-shvetsiyi-ta-ukrayini> (дата звернення: 31.01.2024).